

Vršovice 15.11.2009

Pozdrav: Sestry a bratři, shromáždili jsme se ve jménu Pána Ježíše Krista, abychom vzdávali Bohu chválu a dík, abychom mu vyznávali své viny, abychom prosili za sebe i za druhé, abychom hledali nové poznání Boží lásky a očekávali na Jeho slovo, které z milosti proměňuje lidské životy. Amen.

Píseň: 161 sl.1 Tebe, Bože, chválíme

Introit: Hospodine, slyš mou modlitbu, přej sluchu mým prosbám, odpověz mi pro svou pravdu, pro svou spravedlnost. Ž 143,1

Píseň: 118

Modlitba: Pane, přicházíme k Tobě a v tichosti před Tebou vyznáváme, kolik v sobě a kolem sebe máme zdi, se kterými si nevíme rady. Cítíme se slabí a bezmocní, když se rozhlížíme a vidíme, jak jsou základní věci mezi lidmi nastaveny nějak úplně obráceně. Vidíme i naše neporozumění, vidíme i svoji nepokoru, vidíme i svoji nesmířenost.

V tuto chvíli chceme moc poděkovat, že s touto úzkostí smíme přijít za Tebou, společně se ztišit a naslouchat slovu o pokání a smíření. Prosíme, aby nám Tvé slovo vešlo do srdcí a vedlo nás v našich dalších dnech. Aby v našem svědectví zasáhlo a pomohlo i lidem kolem nás. Amen.

Slovo dětem:

Píseň ze Svítá: S194

Čtení: Za 1,1-4; 2,5-9

Píseň: 442 Pane, dnešek je den chvály

2Kor: 5,14-20

Haleluja. Nebesa hlásají jeho spravedlnost, Bůh sám bude soudcem. Haleluja. Ž 50,6

Viděl jsem hradby. Obrovské. V Pergamonském muzeu jsem prošel několik metrů Cesty procesí, cesty lemované 7 metrů vysokými hradbami, takže poutník viděl pouze hrozivě kráčeující lvy s křiklavě žlutou hřívou a vyceněnými tesáky. Před ním se zvedala do výše 30 metrů mohutná Ištařina brána s vyobrazením smečky příšer - jakousi kombinací býků, tygrů a psů s krokodýlí tlamou. Stál jsem tam, nechával na sebe působit tu sílu a

přemýšlel nad tím, jak děsivý to musel být zážitek pro židy, kteří tudy procházeli po dlouhé cestě do zajetí. Tady je moc a nic ji nepřemůže. Před Ištařinou bránou jsem si představoval, jak asi znělo vyprávění o pádu hradeb Jericha, které se postavily do cesty Božímu lidu do země, ve které chtěl žít pod vládou Hospodinovou. Hradeb, které jediné se mohly měřit s mohutností a slávou hradeb Babylónských.

V Berlíně jsem ale narazil na památníky mnohem větších zdí a hradeb než byly ty v Babylóně nebo v Jerichu. Na hradby, které postavila lidská nenávist, lidská neschopnost snést vedle sebe odlišnost, lidská potřeba všechno a všechny zařadit podle svých představ, do pevné uniformity. A najednou se v lidech probouzí to nejhorší a objevují se věci a události nepředstavitelně děsivé. Protože to jiné není nic bezejmenného, byly a jsou to lidské osudy. S nimi jsem se mohl setkat nad fotografiemi i osobními věcmi v Židovském muzeu, v Židovském památníku, v muzeu vybudovaném v prostorách bývalého vězení Německé státní tajné bezpečnosti STASSI. Ale nejvíc mě zasáhla malá expozice v zapadlém domě na Rosenthal strasse, kde sídlí Centrum Anne Frankové. Krok za krokem jsem mohl procházet život rodiny Edith a Otto Frankových. Radost z narození Margarety a Anny, jejich fotografie z rodinného kruhu i s kamarádkami a na druhé straně paralelní expozice fotografií vzrůstající se moci nacistů v Německu až do chvíle, kdy se oba děje protnou a dojdou k tragickému konci rodiny. Nesnášenlivost a nenávist zničí život plný touhy, emocí, snů a plánů.

Právě tato expozice malého centra mi před očima otevřela mnoho příběhů - ničených a zničených lidí. Dvouletého rómského děvčátka a její rodiny z Vítkova, kterým zapálili domov nad hlavou, mladého gaye z Říma, kterého utlokli jeho vrstevníci, mladí neonacisté, mnoho těch, kteří byli a jsou ničení totalitními režimy a které naše společnost, zcela orientovaná sama na sebe, vytěsňuje ze své paměti.

Najednou jsem měl pocit, že stojím pod křížem. Ten tlak je obrovský. Vědomí, že takto to nejde do nekonečna, a přitom se to stále opakuje. Výkřik 13 leté Anne Frankové, která si napsala do deníku: „Za to, co se děje, nemohou pouze vůdcové. Když se nezměníme, bude se vše stále opakovat.“ Zážitek kříže. Lidská zloba, lidská slabost a zbabělost, lidské zneužití Božího daru náboženství, ve kterém je nám nabízen prostor k rozhovoru s Bohem i k promýšlení života. Lidský hřích, který ničí život se všemi sny a nadějemi. Mocnými nastolené status quo jako poslední

hodnota našich dnů. Zkušenost kříže, na kterém zemřel Ježíš z Nazareta, který právě těm ničeným a odstrkovaným přinesl naději Boží nabídky života v Božím království, života beze zdi.

Otázka, která se před námi otevírá, je otázka smíření. Cesta, jak žít dál s tím, co se dělo, s čím jsme nedokázali nic udělat nebo se báli, nedokážeme nebo se bojíme něco udělat. Jak nalézt smíření? Možnost, kterou čím dál zřetelněji nabízí naše, česká společnost, je cestou vytěsnění, cestou zbavení se odpovědnosti. „To my jsme přece oběti!“ Změna, která přišla právě před 20 lety je představována jako jakási dějinná nutnost bez jakéhokoliv vlivu těch, kteří se snažili svědčit o skutečném životě, životě bez hradeb. A smíření stále nepřichází. Místo něj rostou nové a nové zdi a hradby nenávisti a osočování, soběstřednosti a odmítání převzetí odpovědnosti za víc než za sebe.

Ale ty lidské příběhy tu jsou. A je zřetelné, že není možné je vytěsnit bez následků. Ovšem - velice bolí jim naslouchat a máme pocit, že s tím nejde žít. Jak tedy přitom dojít smíření? V úvodu knihy proroka Zacharjáše zaznívá velice důrazná připomínka minulosti. „Hospodin se hrozně rozlítit na vaše otce.“ Tady se nemluví o odsuzování, ale prorok prostě připomíná, že se tu něco stalo. Že tu před námi byly lidské příběhy, které byly vytěsňovány a na které se zapomínalo. A že to mělo důsledky. Abyste rozpoznali, co vedlo k cestě, která končila projitím Cesty procesí a Ištařiny brány. Jde o zdůraznění výzvy k proměně života, k proměně myšlení. Není jedno, jestli budeme naslouchat nebo ne.

A právě do tohoto ohlížení, do tohoto pamatování přicházejí Zacharjášova vidění plné naděje. To, jehož část jsme četli, nás vede zpět do Jeruzaléma - pobořeného, vylidněného města, místa probouzejícího skepsi. A přece budoucnost na tomto místě můžeme zahlédnout, vezmeme-li s sebou všechny příběhy plné bolesti. Vezmeme-li s sebou i sny a naděje Anne Frankové a dalších a dalších. Pak se toto místo zalidní, bude tam tolik lidí, že Jeruzalém nebude moci mít ani hradby. „Řekni: Jeruzalém bude městem nehrazeným, tolik v něm bude lidí i dobytka.“ Budou tam lidé, které pozve Hospodin, lidé ze všech národů, ze všech koutů ať už zeměpisně nábožensky, národnostně. Tak, jak o to vyznal autor epištoly do Kolos o několik století později. „Potom už není Řek a Žid, obřezaný a neobřezaný, barbar, divoch, otrok a svobodný - ale všechno a ve všech Kristus.“ Žádné zdi a hradby nebudou potřeba, Ištařina brána bude patřit jenom do vypravování a do vzpomínek. Jedinou hradbou, to střežící a

posilující, bude Hospodin, který ochrání tento Jeruzalém budoucnosti, místo beze zdí a hradeb vybudovaných člověkem. „Já sám, je výrok Hospodinův, budu ohnivou hradbou kolem něho a slávou uprostřed něho.“

Je to sen? Krásně se mi to psalo. Ale je možné se tak snadno odpoutat od kříže? Není to možné a ani to po nás Pán Bůh nechce. To je ono ujištění, že za námi přišel v Ježíši z Nazareta až na kříž. Ale právě tady, pod křížem, ve společenství všech příběhů, vzpomínaných i zapomínaných, smíme prosit o víru ve vzkříšení. O jistotu, že Pán Bůh nám nabízí budoucnost se smířením. Budoucnost s nadějí, že smíme žít podle hodnot Jeho království, v pokání, odpuštění a naději smíření. Že smíme žít ve víře, že to Boží smíření nás přivede zpět k Bohu i nazpět jeden k druhému.

„Vždyť nás má ve své moci láska Kristova - nás, kteří jsme pochopili, že jeden zemřel za všechny, a že tedy všichni zemřeli; a za všechny zemřel proto, aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sami sobě, nýbrž tomu, kdo za ně zemřel i vstal. A tak od nynějška už nikoho neposuzujeme podle lidských měřítek. Ačkoli jsme dříve viděli Krista po lidsku, nyní ho už takto neznáme. Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové! To všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření. Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem!“

Amen.

Píseň: S109 n. 662

Vyznání vin: Pane Bože, přicházíme k Tobě a chceme poděkovat, že si nás v tuto chvíli vedeš k tichosti a k vyznání. Že před Tebou smíme smíme vyznat to, co nás tíží a trápí, že Ti to smíme odevzdat a v jistotě Tvé milosti, v nové odvaze pracovat na Tvém díle.

Chceme před Tebou vyznat, že nejsme lepší než lidé kolem nás. Že často svou skepsí zastíráme výhled k Tvé naději. Kdo takto poznáváte svou vinu, vyznejte to hlasitým: Vyznávám.

Vyznáváme všechno to, co jsme zavinili a nevíme si s tím rady, všechna slova, která neměla zaznít, všechny chvíle, ve kterých jsme neobstáli, svou netrpělivost a svou lhostejnost. Kdo takto poznáváte svou vinu,

vyznejte to hlasitým: Vyznávám.

Pane, z evangelia Tě ve svědectví Ježíše Krista poznáváme jako milosrdného, který se slitovává a odpouští, nepohoršuje se, ale přijímá. Proto věříme, že také my máme v Tobě a u Tebe naději a odpuštění a budoucnost. Kdo takto věříte vyznejte to hlasitým: Věřím.

Protože Ty jsi odpustil nám a nabízíš společenství s Tebou i s lidmi, také já odpouštím všem, kdo se proti mně jakkoli provinili a prosím o odpuštění každého, komu jsem ublížil sám.

Kdo jste takto ochotni ke smíření, vyznejte to hlasitým: Odpouštím.

Slovo milosti: Cožpak nevíš? Cožpak jsi neslyšel? Hospodin, Bůh věčný, Stvořitel končin země, není zemdlený, není unavený, jeho rozumnost vystihnout nelze. On dává zemdlenému sílu a dostatek odvahy bezmocnému. Iz 40,28n

Pozdravení pokoje: Smíme přijmout tuto Boží milost, kterou nás nyní obdarovává a smíme si navzájem podat ruce na znamení odpuštění, bratrství a jednoty Kristova lidu a pozdravit jeden druhého se slovy: Pokoj tobě.

Píseň: 411

Eucharistická modlitba:

Bože, náš Otče,

vzdáváme Ti díky a velebíme Tě

skrze Ježíše, našeho Krista a Pána,

za Tvé dílo lásky v tomto světě.

V nitru svého stále nejednotného a rozervaného lidství

víme a hlásáme,

že nepřestáváš působit

a že stojíš na počátku

každého úsilí o pokoj.

Tvůj Duch působí v srdci člověka:

nepřátelé konečně začínají spolu mluvit,

protivníci si podávají ruce,

národy, které stály proti sobě v nepřátelství,

souhlasí s tím,

že půjdou kus cesty společně.

Ano, Pane, Tobě vděčíme za to,

že touha po dorozumění přemůže válku,

žízeň po pomstě ustoupí odpuštění

a láska zvítězí nad nenávistí.

Proto Ti chceme stále děkovat a blahorečit,

proto spojujeme své hlasy se všemi,

kteří v nebi jednomyslně zpívají:

Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země Tvé slávy.

Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

Bože všeho stvoření, vzdáváme Ti díky

za Ježíše, Tvého Syna,

který v Tvém jménu přišel do našeho světa.

On je slovo, které zachraňuje lidi,

on je ruka, kterou podáváš hříšníkům.

On je cesta,

kterou k nám přichází opravdový pokoj a smíření.

Když jsme byli daleko od Tebe,

Bože, náš Otče,

Tys nám umožnil se vrátit.

Bylů to Tvůj vlastní Syn,

kdo byl vydán lidem napospas,

abychom pro jeho smrt a vrkříšení

mohli žít s Tebou i navzájem v pokoji.

Proto teď můžeme s věčností slavit

tajemství Tvého usmíření,

které nám on sám získal.

Prosíme Tě, Otče,

mocí svého Ducha

posvět' tyto dary,

vždyt' jenom plníme,

co nám ustanovil Ježíš.

Při jídle se svými učedníky,

dřív než se Ti obětoval za naše vysvobození,
vzal chléb, vzdal i díky,
vlastníma rukama jej rozlámal,
a rozdával svým učedníkům
se slovy:

Veźměte si a jezte z toho všichni:
toto je moje tělo,
které se za vás vydává.

A stejně uchopil tohoto večera do rukou
kalich požehnání,
vzdal Ti díky za Tvé milosrdenství.

A pak podal kalich svým učedníkům
se slovy:

Veźměte si a pijte z něho všichni:
toto je kalich mé krve,
krve nové a věčné smlouvy, krve, která se prolévá za vás a za všechny
na odpuštění hříchů.
Toto konejte na mou památku.

Apoštolské vyznání: Chceme se touto svátostí posilnit ve víře. Nejen sami pro sebe, ale v jednotě církve Kristovy, ve společenství s křesťany všech generací a národů. Vyznejme tedy spolu s nimi slovy Apoštolského vyznání víry:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, v svatou církev obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný.

Amen.

Píseň: Při vysluhování svaté večeře Páně Budeme společně zpívat píseň
308, 461

Pozvání: Hospodin řekl svému lidu: Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě přivedl z egyptské země. Otevři svá ústa, naplním je. Dnešní den je zajisté svatý našemu Pánu. Netrapte se! Radost z Hospodina bude vaší záštitou. I my se smíme nyní odvážit přistoupit ke stolu, který je pro nás připraven.

Přijímání: Společenství těla Kristova.
Společenství krve Kristovy.

Propouštění:

Nechť Pán dá bohatě růst vaší vzájemné lásce i lásce ke všem. 1Te 3,12

Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Fp. 4,4

Ten, od něhož je to svědectví, praví: "Ano, přijdu brzo." Amen, přijď, Pane Ježíši! Zj. 22,20

Píseň: 684

Přímluvná modlitba:

Ohlášky:

Poslání: Jen zmlkni před Bohem, duše má, vždyť on mi naději vlévá. Jen on je má skála, má spása, můj nedobytný hrad, mnou nic neotřese. Má spása a sláva je v Bohu, on je má mocná skála, v Bohu mám útočiště. Lide, v každý čas v něho doufej, vylévej před ním své srdce! Bůh je naše útočiště.

Ž 62,6-9

Požehnání: Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

2K 13,13

Píseň: 487 Amen, Otče, rač to dáti